

På disse sidene i Tidsskriftet – legelivet – finner du stoff om legers liv. Her er det presentasjon av arbeidssteder, nyhetssaker, nye doktorgrader, nye spesialister og minneord. Alt samlet på ett sted – så du kan følge enda bedre med.

Kristin Viste.
Foto: Einar Nilsen

Kristin Viste (f. 1979) er ph.d i cellebiologi og konstituert overlege ved Hormonlaboratoriet, Haukeland universitetssykehus.

«Selv om vi mange ganger kan bruke blodgivere, ligger de ansatte i laboratoriet ofte lagelig til for stikk»

En del av analysen

«Bruk deg selv terapeutisk» var en frase vi ofte fikk høre i studietiden. Vi bedriver ikke så mye terapi på Hormonlaboratoriet, men vi inngår i mange analyser.

Om du hadde gått gjennom laboratoriearealet vårt senhøstes i fjor ville du oppdaget laboratoriepersonell liggende på dertil egnede flater. Det at laboratoriepersonell ligger flatt på ryggen i arbeidstiden kan bare bety to ting: Enten har det skjedd noe som har medført et kollektivt illebefinnende, eller så pågår det et prosjekt for å lage eller kontrollere referanseområdet for personer i liggende stilling. Førstnevnte har vi gode rutiner for å unngå, stoffene vi jobber med kan heller ikke utløse en slik tilstand. Sistnevnte skjer med jevne mellomrom, selv om det stort sett holder at vi tar prøver av oppgående laboratorieansatte. Det er nemlig et krav at vi bekrefter alle referanseområder, selv om vi ofte kan basere oss på hva leverandørene sier. Selv om vi mange ganger kan bruke blodgivere, ligger de ansatte i laboratoriet ofte lagelig til for stikk.

Vanskeligere enn referanseområdene er det i de tilfellene der vi skal ha patologiske prøveverdier. Dette kan for eksempel være for å teste om to metoder måler likt i nivåer vi forventer hos syke. Det er ikke alltid det er mulig å skaffe til veie riktig pasientmateriale når vi trenger det. Det var en periode da vi inntok ulike matvarer, blant annet store mengder lakris, for å oppnå analysesvar i ytterkantene. Etter slike perioder

blir det oftest lange ermer i en ukes tid. Familie, venner og forbipasserende kan bli bekymret over stadige stikkmerker.

Vi inngår også i kvalitetssikring av analysene. Analyseoppsettene våre inneholder alltid stikkprøver som skal gi en pekepinn om noe er galt med oppsettet. For å kvalitets sikre analysene våre har vi alltid med stikkprøver som skal gi oss en pekepinn på om det er noe galt med oppsettet vårt. For at disse stikkprøvene skal være så gode som mulig må kontrollmaterialet som brukes være så likt pasientprøven som mulig. Kommersielt tilgjengelig materiale kan være frysetørket eller bearbeidet på måter som gjør at det ikke minner om prøvene, og vi vil derfor ofte ha med en mer naturlig prøve. Kontrollmateriale i normalområdet er lett å skaffe fra blodbank eller kolleger. I morgen skal vi imidlertid lage kontrollmateriale i patologisk område av en svulstmarkør i urin som skyldes overproduksjon av signalstoffet serotonin. Enkelte matvarer som for eksempel bananer inneholder mye serotonin og vil gi økte nivåer av svulstmarkøren. Vi skal derfor spise bananer. I et lyst øyeblikk fant jeg ut at jeg skulle lage smoothie av min bananrasjon. Lærdom: Det blir uhorvelig mengder smoothie av tre bananer.